

Onderwerp Stand van zaken Right to Challenge

Steller E. Bruinewoud

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 41 59 Bijlage(n)

Ons kenmerk 5780823

Datum 20-09-2016 Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

De nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) 2015 kent een amendement Right to Challenge; dit amendement biedt bewoners en buurtinitiatieven de mogelijkheid de gemeente uit te dagen om (publieke) taken over te nemen.

In december jl. hebben we u geïnformeerd over Right to Challenge en een voorstel gedaan hoe we vorm willen geven aan dit uitdagingsrecht (Right to Challenge, nr. 5294467). In deze brief informeren we u zoals afgesproken over de stand van zaken rondom Right to Challenge. Ook willen we onze ervaringen en nieuwe inzichten met u delen.

Waarom Right to Challenge?

Right to Challenge past binnen onze ambitie om de kracht van de stad aan te boren. Het is een belangrijk instrument om bewoners meer zeggenschap te geven en waarmee bewoners zelf de uitvoering van een aantal publieke taken ter hand kunnen nemen.

Wat hebben we gedaan

We hebben in december jl. voorgesteld om werkenderwijs - samen met bewoners, zzp-ers en sociaal ondernemers - vorm te geven aan het uitdagingsrecht en te starten met kleinschalige pilots binnen de Wmo.

We hebben ervoor gekozen om allereerst in gesprek te gaan met bewonersorganisaties en gebiedsteams om hen te informeren over het uitdagingsrecht en kansen en uitdagingen te bespreken. Vervolgens zijn we op zoek gegaan naar kansrijke (bewoners-) initiatieven die zich lenen voor een proef-Challenge. Daarnaast hebben we aansluiting gezocht bij andere gemeenten om ervaring en kennis te delen.

Waar staan we nu

We zien dat de Stad in beweging is; veel bewoners zijn actief en ontplooiën initiatieven. Daar zijn we als college blij mee. Bewonersinitiatieven komen op verschillende manieren binnen. Onder meer via de gebiedsteams, de WIJ-teams en de Innovatieateliers. De afgelopen maanden hebben we met verschillende initiatiefnemers gesproken over een mogelijke Challenge. Initiatieven op het gebied van ontmoeting, dagbesteding, respijtzorg, sport, zeggenschap, participatie. Al deze initiatieven bevinden zich in verschillende fases. Samen met het betreffende gebiedsteam hebben we gekeken of een initiatief zich leent voor een 'proef-Challenge'. Een aantal initiatiefnemers is nog bezig om hun Challenge verder uit te werken, daar blijven we de komende tijd mee in gesprek.

Twee pilots van start

Er zijn inmiddels twee pilots van start gegaan. Dit zijn de Wijkcoöperatie in de Korrewegwijk/de Hoogte en Ondernemend Selwerd in Selwerd.

De Wijkcoöperatie

Dit initiatief is binnengekomen via het Innovatieatelier Sociaal Domein. De initiatiefnemer wil bewoners meer zeggenschap geven en samen met professionals en gemeente onderzoeken wat de wijk zelf kan doen op het gebied van welzijn, fysieke voorzieningen en lichte vormen van ondersteuning. Tijdens een bijeenkomst in april jl., waarbij wijkbewoners, (WIJ-) professionals en gemeente aanwezig waren, is commitment verkregen om dit experiment gezamenlijk aan te gaan.

Inmiddels zijn er gesprekken gevoerd met bewoners en professionals uit de wijk om informatie te geven over de wijkcoöperatie en om bewoners te mobiliseren om samen handen en voeten te geven aan de wijkcoöperatie. Momenteel wordt geïnventariseerd welke (preventieve) taken bewoners mogelijk kunnen uitvoeren.

De Wijk G100, die in november a.s. wordt gehouden, wordt mede georganiseerd door de wijkcoöperatie. Tijdens deze Wijk G100 worden bewoners opgeroepen om samen de agenda voor de wijk op te stellen en daar samen mee aan de slag te gaan.

Ondernemend Selwerd

Vanuit het Wijkbedrijf Selwerd wordt een platform opgericht voor zelfstandigen, ondernemers en ondernemende wijkbewoners waaruit nieuwe initiatieven kunnen ontstaan (voor en door de wijk). Dit is niet in eerste instantie een Challenge gericht op Wmo-taken, maar draagt wel bij aan de Wmo doelen, namelijk het bevorderen van sociale samenhang en het vergroten van de leefbaarheid in de wijk. Het interessante van deze pilot is dat er meerdere domeinen bij betrokken zijn, namelijk sociaal, economisch en re-integratie/participatie. Vanuit verschillende domeinen is dan ook, financieel en inhoudelijk, een bijdrage geleverd om deze pilot mogelijk te maken. Op 13 oktober a.s. is de aftrap van deze pilot.

Bij de uitvoering van deze pilots willen we onder meer het volgende leren:

- betrekken deze pilots inderdaad meer en andere bewoners bij de wijk?
- welke taken kunnen door bewoners zelf worden uitgevoerd?
- ontstaan er meer integrale oplossingen voor vraagstukken in de wijk?
- zijn deze oplossingen efficiënter/beter/goedkoper?
- Wat betekenen deze initiatieven voor de gemeente, welke activiteiten hoeft de gemeente niet meer uit te voeren.

Ervaringen en inzichten

Uit de gesprekken en bijeenkomsten hebben we gemerkt dat initiatiefnemers en bewoners kansen zien waar het gaat om het uitdagingrecht. Tegelijkertijd is het een grote uitdaging voor zowel bewoners als gemeente om concreet handen en voeten te geven aan dit recht. Ieder gesprek en initiatief brengt ons nieuwe kennis en inzichten; deze willen we graag met u delen.

1. Durven experimenteren en leren

We hebben voorgesteld pilots te starten binnen de Wmo. We zien dat de initiatieven die nu binnenkomen breed van opzet zijn en meerdere domeinen bestrijken, zoals sport, re-integratie en participatie, beheer en onderhoud. Ze zijn dus niet uitsluitend gericht zijn op de Wmo.

Bewoners zoeken oplossingen voor vraagstukken in de wijk en denken daarbij niet in gemeentelijke taken en budgetten. Dit is wat het Right to Challenge beoogt; tegelijkertijd maakt dat het lastiger om te bepalen welke gemeentelijke (deel)taak nu wordt gechallenged omdat het vaak om een combinatie van taken gaat. Ook is niet altijd vooraf te bepalen voor welke gemeentelijke inzet het bewonersinitiatief substitutie vormt.

We hebben geleerd dat het belangrijk is om, zeker in deze pilotfase, open te staan voor experimenten en nieuwe leerervaringen. Dat betekent dat we het perspectief breed houden en niet vanuit de gemeentelijke kaders en budgetten naar pilots kijken. Tegelijkertijd maken we bij de start wel de afweging of de pilot bijdraagt aan de Wmo doelen zoals het vergroten van sociale samenhang en zelf- en samenredzaamheid. Ook maken we een inschatting of er (op redelijke termijn) sprake kan zijn van substitutie.

2. Zzp-ers via reguliere inkooptraject

Een ander leerpunt betreft de zzp'ers en sociaal ondernemers. Voorgesteld was dat naast bewoners ook zzp'ers en sociaal ondernemers een Challenge kunnen indienen. In de afgelopen maanden hebben we met een aantal zzp'ers gesproken over een mogelijke Challenge. De vraag die dan rijst is wat de maatschappelijke meerwaarde is van een dergelijk initiatief. We hebben gemerkt dat er regelmatig voorstellen worden ingediend door zzp'ers onder de noemer van een burgerinitiatief zonder dat er (wijk-)bewoners bij betrokken zijn. Feitelijk dient deze zzp'er dan een offerte in, buiten het reguliere inkooptraject. Dat is niet wat we beogen. Het Right to Challenge staat wel open voor sociaal of maatschappelijk ondernemers die samenwerken met (wijk-)bewoners en waar geen winstoogmerk is.

3. Transparantie bij gemeente

Om het Right to Challenge verder te ontwikkelen en te implementeren is helderheid nodig over beschikbare budgetten en taken; de gemeentebegroting moet transparant zijn. Dit wordt ook door bewoners onderstreept.

Naar aanleiding van uw motie (juli 2016) is op de website van WIJ-Groningen informatie te vinden over de gecontracteerde aanbieders, de door hun geleverde producten en bijbehorende tarieven. Deze informatie is te vinden op <https://wij.groningen.nl/wat-doet-wij/wie-zorgt-voor-wat-1>. Hiermee beschouwen we deze motie als afgehandeld.

Er zullen nog verdere stappen worden gezet voor een meer transparante gemeentebegroting.

4. Duidelijkheid waar bewoners terecht kunnen voor een Challenge

Tot nu toe hebben we door gesprekken te voeren met bewoners(-organisaties) en gebiedsteams bekendheid gegeven aan het Right to Challenge. We hebben ervoor gekozen geen brede bekendheid te geven aan het uitdagingrecht om het in deze pilotfase behapbaar te houden. We hebben echter gemerkt dat het belangrijk is voor bewoners dat zij weten waar zij terecht kunnen met een Challenge. Daarom willen we het uitdagingrecht meer zichtbaar maken en hierover meer transparant zijn. We gaan Right to Challenge dan ook digitaal beschikbaar maken op de gemeentelijke website en op de website van WIJ op een zodanige manier dat het snel en gemakkelijk vindbaar is. Daar gaan we ook een podium bieden aan de lopende Right to Challenge initiatieven. Daarnaast wordt Right to Challenge een onderwerp op Let's Gro.

5. Het beoordelen van de ingediende Challenges

De ingediende Challenges beoordelen we onder meer op betrokkenheid en draagvlak vanuit de buurt. We zien dat dat lastig kan zijn, juist in buurten waar de onderlinge betrokkenheid en samenhang laag is. We vragen initiatiefnemers dan ook om in de eerste fase van de pilot daar vooral op in te zetten.

Vervolg

We gaan verder met het werkenderwijs vormgeven en verder invullen van Right to Challenge. De twee pilots volgen we nauwgezet en we hopen dat er binnenkort nog een aantal pilots van start gaat.

We willen uw raad meenemen in het proces en onze ervaringen en inzichten met u delen. Daarom nodigen we u uit voor een BOT-sessie op 12 oktober a.s. Tijdens deze bijeenkomst willen we, aan de hand van een aantal cases, met u delen hoe we vormgeven aan het Right to Challenge. En hoe we verder kunnen werken aan een succesvolle uitwerking. Op deze manier willen we dit uitdagingrecht een stevige plek geven binnen het gemeentelijke beleid.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink